

Functional disorder detection at patients with chronic kidney disease stage 5 D on the program hemodialysis

O. Y. Lysianska

Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education, Kyiv

Introduction. The influence of uremia, hemodynamic loading of the hemodialysis procedure causes negative changes in all body organs and systems.

Aim. To evaluate the functional state of the lungs in patients with chronic kidney disease stage 5D on the program hemodialysis.

Materials and methods. The respiratory disorders were evaluated by the SP1 spirometer and patient monitor G1B. The study involved 55 patients with chronic kidney disease stage 5D on the program hemodialysis.

Results. According to the results, restrictive ventilatory defects were detected in 58.5 % of patients, obstructive disorders in 9.09 %, reduced oxyhemoglobin in the arterial blood in 30 % of cases.

Conclusions. Hypoxemia aggravates the state of patients on hemodialysis.

Key words: uremia, chronic kidney disease, hypoxemia.

Відомості про автора:

Лисянська Оксана Юріївна — заочний аспірант Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, лікар-нефролог. Адреса: м. Київ, вул. Дорогожицька, 9.

УДК 615.453.8:615.1:339.138

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ЛІКУВАЛЬНИХ ЖУВАЛЬНИХ ГУМОК НА СУЧАСНОМУ ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ

Ю. С. Маслій, О. А. Рубан, А. Б. Ольховська

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Вступ. Однією з найперспективніших та інноваційних лікарських форм на сьогодні є лікувальна жувальна гумка (ЛЖГ), яка використовується для доставки великої кількості активних компонентів.

Мета. Проведення маркетингового аналізу асортименту лікувальних жувальних гумок на світовому і вітчизняному фармацевтичному ринку та обґрунтування доцільності їх виробництва в Україні.

Матеріали та методи. Теоретико-методичною основою дослідження були джерела наукової літератури зарубіжних і вітчизняних

авторів про ЛЖГ як лікарську форму, звітні матеріали фармацевтичного підприємства “Cafosa” (Іспанія) за 2016-2017 рр., результати соціологічного опитування споживачів лікарських засобів. У процесі дослідження використано методи системного аналізу, моніторингу, логічного узагальнення, угруповання маркетингових досліджень та ін.

Результати та висновки. Проведено аналіз асортименту досліджуваної групи за призначенням та узагальнено дані опитування споживачів щодо їх основних потреб у лікувальних жувальних гумках. Проаналізована фірмова структура асортименту досліджуваної групи фармацевтичного товару за країнами-виробниками. Виявлено, що фармацевтичний ринок препаратів у формі ЛЖГ формують лише іноземні виробники, серед яких за кількістю пропозицій лідирують США, Іспанія та Естонія. Проаналізовано коефіцієнти ліквідності та адекватності платоспроможності ЛЖГ для споживачів, результати яких свідчать про обмежену доступність досліджуваних лікарських засобів для широких верств населення України. Все це підтверджує доцільність впровадження у виробничу програму фармацевтичних підприємств України широкого асортименту препаратів у формі лікувальних жувальних гумок.

Ключові слова: лікувальні жувальні гумки, основа HealthinGum, Cafosa, маркетинговий аналіз, асортимент.

Вступ. Як відомо, людина використовує жувальну гумку з давніх часів. На сьогоднішній день даний продукт прийнятний для будь-якої вікової групи — її застосовують і дорослі, і діти[3; 8]. З включенням статті «Лікувальні жувальні гумки» (ЛЖГ) в Європейську Фармакопею у 1998 році, жувальна гумка стала однією з найбільш популярних лікарських форм (ЛФ), що використовується для доставки багатьох активних компонентів [7]. На даний час ЛЖГ включена до ДФУ та Фармакопеї США [2; 11]. Дана ЛФ відповідає тим же високим стандартам якості, як і таблетки, і може бути отримана з різними профілями вивільнення активних речовин.

Лікувальні жувальні гумки призначені для жування протягом певного періоду часу, необхідного для доставки дози діючої речовини, після чого решта маси викидається. У процесі жування, активні фармацевтичні інгредієнти (АФІ), що містяться в жувальній гумці, вивільняються в слину і можуть проникати через слизову оболонку ротової порожнини або слизову шлунка. Таким чином, існує два шляхи доставки АФІ — місцевий і системний. Активні фармацевтичні інгредієнти всмоктуються безпосередньо крізь слизову оболонку ротової порожнини, виключаючи обмін речовин в шлунково-кишковому тракті та ефект першого проходження в печінці, отже, у лікувальну жуваль-

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

ну гумку можна вводити зменшену дозу АФІ в порівнянні з іншими пероральними системами доставки [2; 6-10].

ЛЖГ, які вже знайшли своє широке застосування в європейських країнах та США, на жаль не виробляються фармацевтичною промисловістю України. Разом з тим, їх використання може значно полегшити проведення профілактичної роботи серед населення для попередження виникнення багатьох захворювань та бути ефективним лікувальним засобом для підтримки здоров'я і гарного самопочуття.

Відомо, що 70 % лікувальної жувальної гумки на світовому фармацевтичному ринку вироблено з продуктами фірми «Cafosa» (Іспанія), що належить до групи «Mars&Wrigley» і є провідним світовим постачальником жувальної основи HealthinGum (HiG) для виробництва даної лікарської форми [4-5; 8].

Мета. Проведення маркетингового аналізу асортименту лікувальних жувальних гумок на світовому і вітчизняному фармацевтичному ринку та обґрунтування доцільності їх виробництва в Україні.

Матеріали та методи дослідження. Теоретико-методичною основою дослідження були джерела наукової літератури зарубіжних і вітчизняних авторів про ЛЖГ як лікарську форму, звітні матеріали фармацевтичного підприємства «Cafosa» (Іспанія), результати соціологічного опитування споживачів лікарських засобів. У процесі дослідження використано методи системного аналізу, моніторингу, логічного узагальнення, угруповання маркетингових досліджень та ін.

Результати. Стратегічним вектором розвитку виробничої програми вітчизняних фармацевтичних підприємств є запровадження сучасних інноваційних ЛФ фармацевтичних товарів з урахуванням потреб сучасного споживача, який став більш вимогливим до свого здоров'я та стилю життя.

Для обґрунтування доцільності виробництва лікувальних жувальних гумок в Україні нами проведено маркетинговий аналіз асортименту ЛЖГ, що вироблені за допомогою композицій HiG (Cafosa, Іспанія) [4-5]. Це допоможе систематизувати існуючі дані та визначити пріоритетні напрямки терапії різних захворювань шляхом використання препаратів у цій лікарській формі.

Згідно з опитуванням, проведеним фірмою «Cafosa», були визначені основні потреби споживачів у лікувальних жувальних гумках. На рис. 1 представлені результати даного інтерв'ю.

У табл. 1 наведені результати маркетингового аналізу асортименту ЛЖГ на основі композицій Healthingum («Cafosa», Іспанія), наявних на світовому фармацевтичному ринку.

Згідно з отриманими даними (табл. 1), загальний асортимент лікувальних жувальних гумок, що виробляються з використанням продуктів «Cafosa» (Іспанія), складає біля 40 найменувань. Найбільш глибо-

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

кий асортимент спостерігається у ЛЖГ, що призначені для контролю ваги; що рекомендовані для застосування у стоматологічній практиці; енергетичних гумок та ЛЖГ, що покращують травлення (рис. 2).

Рис. 1. Пріоритетні напрямки терапії лікувальними жувальними гумками на думку опитаних споживачів

Таблиця 1

Лікувальні жувальні гумки на основі композицій Healthingum, наявні на світовому фармацевтичному ринку

Назва ЛЖГ	Активні фармацевтичні інгредієнти (АФІ)	Виробник (країна)
<i>нікотинові жувальні гумки</i>		
Nicorette® Nicotine Gum	нікотин полакрілекс	Johnson & Johnson (США)
Nicostop® Nicotine Gum	нікотин полакрілекс	HanDok (Корея)
<i>жувальні гумки від морської хвороби</i>		
Superper®	діменгідринат	Hermes Pharma (Німеччина)
Draminechicle®	діменгідринат	Uriach (Іспанія)
Solaray Ginger Trips®	екстракт імбиру	Nutraceutical Corporation (США)
<i>жувальні гумки від застуди та кашлю</i>		
Solaray® // Probiotic Throat Defense	S. Salivarius K-12 /M-18, Bacillus Coagulans	Nutraceutical Corporation (США)
Apropolis®, Lemmon	екстракт прополісу	Pharma (Німеччина)

Назва ЛЖГ	Активні фармацевтичні інгредієнти (АФІ)	Виробник (країна)
Thompson Nutritional Vapor Blast®	евкаліпт, корінь ехінацеї, вітамін С	Nutraceutical Corporation (США)
<i>жувальні гумки для покращення травлення</i>		
Kritel®Chicles	пікосульфат натрію	Lab Monserraty Eclair (Аргентина)
Solaray®DGL Licorice	гліцірізінат кореню солодки, корінь алтею, корінь імбиру	Nutraceutical Corporation (США)
VUM®Proba Gum	пробіотики	Pharma Medicine (США)
Kal Kal-N-Zyme®	травні ферменти	Nutraceutical Corporation (США)
Lactogum®	Lactobacillus, вітамін В7, прополіс	IPAFARMA SRL (Італія)
<i>жувальні гумки для контролю ваги</i>		
Diet Grazie®	гарцинія камбоджійська, L-карнітин	Vitale XD (Естонія)
Slim Anti-Hunger®	Худія Гордоні	Vitale XD (Естонія)
GumFoss®	пребіотик, казеїн глікомакропептид	Eladiet (Іспанія)
Lisopresol®Chicles	гарцинія камбоджійська, екстракт бобів зеленої кави, L-карнітин	Laboratorios Elea (Аргентина)
Alinéa minceur	екстракти: гуарани, зеленого чаю, джимнеми, коніаку; фукус	Laboratoires Vitarmony1 (Франція)
Nutrigum minceur	екстракт горіха коли (Cola nitida), екстракт зеленого чаю, хлорид хрому, вітамін С	Nutriforti (Франція)
Pesoforma®Snellygum	екстракт зеленого чаю, хром піколінат	Nutrition&Santé (Італія)
FembodyAppetite control 100™	екстракт шафрану Satiereal®, вівсяні висівки	GNC (США)

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Продовження табл. 1

Назва ЛЖГ	Активні фармацевтичні інгредієнти (АФІ)	Виробник (країна)
SlimGum®	екстракт зелених бобів кави, хром, L-карнітин, екстракт зеленого чаю, біотин, тіамін	LA Muscle (США)
<i>Вітамінні жувальні гумки</i>		
VUM GUM STORE®	вітаміни: фолієва кислота, вітамін С, вітамін D, вітамін В12	Pharma Medicine Inc (США)
Solaray® Vit B12	вітамін В12	Nutraceutical Corporation (США)
<i>енергетичні жувальні гумки</i>		
Effective Gum / Energy Max	L-карнітин, кофеїн, женьшень	Effective Gum (Іспанія)
Effective Gum / Vigor Plus	женьшень, МасаAndina, MuiraPuama, Damiana	Effective Gum (Іспанія)
Drive Energy®	кофеїн	Vitale XD (Естонія)
Stay Alert®	кофеїн	Wrigley (США)
L. A. Fuel Energy Gum®	кофеїн	Los Angeles Industries Srl (Чеська республіка)
<i>функціональні жувальні гумки по догляду за ротовою порожниною</i>		
Probicar®Probiotic,	пробіотик BLIS K-12, журавлина	Phidinut (Іспанія)
Xeros® chicle dental	яблучна кислота	Dentaid (Іспанія)
Periobalance®Probiotic	Lactobacillus Reuteri	Sunstar (Швейцарія)
VUM®CoQ10	коензим Q10	Pharma Medicine Inc (США)
Hali-ZGum®	Aminocheleated Zinc	EJP Pharma (Данія)
TheraBreath®Probiotic	пробіотик BLIS K-12	Dr. Harold Katz LLC (США)
<i>офтальмологічні жувальні гумки</i>		
Eyegum	вітамінний комплекс, лютеїн, цинк	Oftalcare Nutravision (Іспанія)
<i>Інші БАД-жувальні гумки</i>		
Solaray® L-Theanine	L-теанін	Nutraceutical Corporation (США)

Назва ЛЖГ	Активні фармацевтичні інгредієнти (АФІ)	Виробник (країна)
Solaray® Cran Actin® Urinary tract	екстракт журавлини	Nutraceutical Corporation (США)
VUM® Stress Free Gum	фенібут & ГАМК	Pharma Med (США)
VUM® Sleep Aid Gum	мелатонін	Pharma Med (США)

Рис. 2. Розподіл ЛЖГ за призначенням

На наступному етапі нами проведено аналіз фірмової структури фармацевтичного ринку у сегменті ЛЖГ (рис. 3).

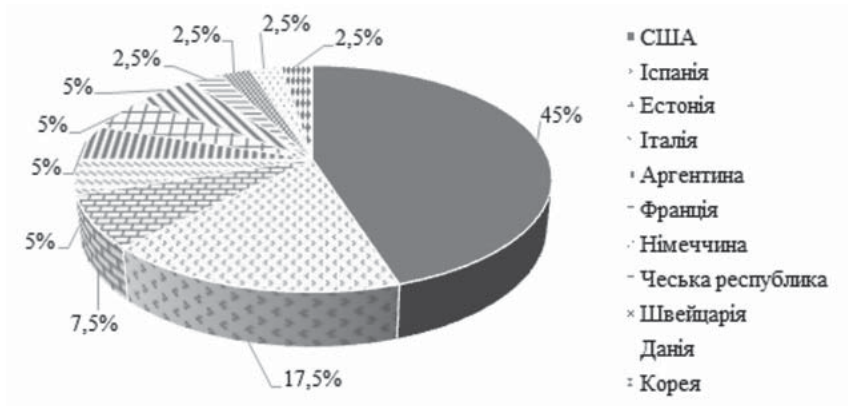

Рис. 3. Розподіл ЛЖГ за країнами-виробниками

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Встановлено, що серед зарубіжних країн за кількістю пропозицій в рейтингу лідирують США (45 %), Іспанія (17,5 %) та Естонія (7,5 %). Італія, Аргентина, Франція і Німеччина займають по 5 % ринку виробництва ЛЖГ, а Чеська республіка, Швейцарія, Данія та Корея — по 2 % відповідно.

Як свідчать отримані результати, на фармацевтичному ринку України відсутні лікарські засоби у вигляді ЛЖГ вітчизняного виробництва. Це підтверджує необхідність розгляду питання щодо доцільності їх запровадження у виробництво вітчизняними підприємствами. Адже українські ліки стануть більш доступними для кінцевого споживача у контексті цінового фактору.

За попередніми дослідженнями встановлено, що на вітчизняному фармацевтичному ринку значно обмежений асортимент лікувальних жувальних гумок. Серед яких нікотинові жувальні гумки, дитячі вітаміни та мінерали зарубіжного виробництва.

У зв'язку з цим, у подальшій роботі нами були проаналізовані коефіцієнти ліквідності ціни та адекватності платоспроможності лікувальних жувальних гумок на основі композицій Healthingum, що представлені на фармацевтичному ринку України.

Коефіцієнт ліквідності ціни відображає ступінь конкуренції на вітчизняному ринку та певною мірою характеризує доступність ліків для споживача і розраховується за формулою:

$$C_{liq} = (C_{max} - C_{min}) / C_{min} \quad (1)$$

де C_{liq} — коефіцієнт ліквідності ціни;
 C_{max} — максимальна ціна ЛЗ на ринку, грн.;
 C_{min} — мінімальна ціна ЛЗ на ринку, грн. [1].

Таблиця 2

Показники ліквідності ціни лікувальних жувальних гумок

ЛЖГ	C _{min} , грн	C _{max} , грн	C _{liq}
<i>Нікотинові жувальні гумки</i>			
Nicorette®NicotineGum зимова м'ята 4 мг (№ 30)	144,88	223,00	0,54
Nicorette®NicotineGum зимова м'ята 2 мг (№ 30)	165,30	253,30	0,53
Nicorette®NicotineGumсвіжам'ята 4 мг (№ 30)	148,95	230,90	0,55
Nicorette®NicotineGumсвіжіфрукти 4 мг (№ 30)	165,61	204,95	0,24
<i>Дитячі вітаміни та мінерали</i>			
Solaray® (№ 120)	197	275	0,40

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Встановлено, що асортимент препаратів у формі ЛЖГ, наявних в аптеках України, дуже обмежений та характеризується значною варіабельністю ціни. Високі значення коефіцієнта свідчать про обмежену доступність для широких верств населення України.

На наступному етапі нами помісячно проаналізовано коефіцієнти адекватності платоспроможності за 2016 рік на прикладі нікотинових жувальних гумок (табл.3). Це дозволило визначити рівень доступності ЛЖГ відповідно до доходів населення. Коефіцієнт адекватності платоспроможності представляє собою відношення розмаху ціни на препарат за відповідний місяць до середньомісячної заробітної плати у відсотках. Розрахунки проводили за формулою:

$$C_{a.s.} = \frac{\bar{P}}{W_{a.w.}} \times 100\%, \quad (2)$$

де $C_{a.s.}$ – коефіцієнт адекватності платоспроможності;

$\bar{P}$ — середня ціна препарату за певний період (місяць, квартал, рік);
 $W_{a.w.}$ — середня заробітна платня за певний період (місяць, квартал, рік) [1].

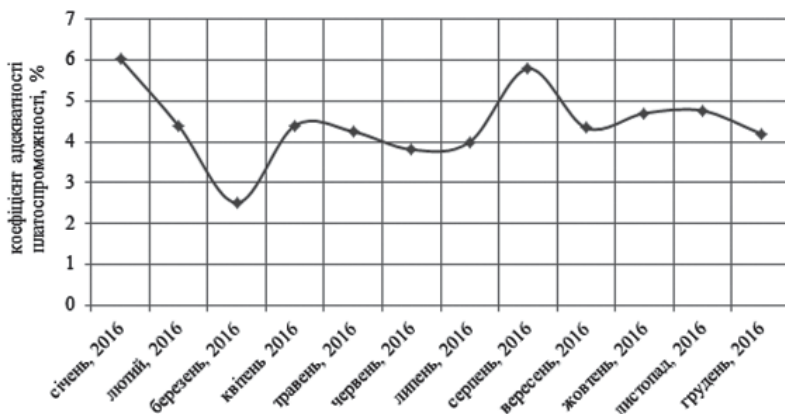
Моніторинг середньої заробітної платні в Україні нами проведено за даними фінансового порталу Мінфіну (<http://minfin.com.ua/>).

Динаміку коефіцієнта адекватності платоспроможності Nicorette® NicotineGum свіжа м'ята 4 мг (№ 30) у м. Харків представлено на рис. 4.

Таблиця 3

**Коефіцієнт адекватності платоспроможності
Nicorette® NicotineGum свіжа м'ята 4 мг (№ 30)**

Період	$\bar{P}$, грн.	$W_{a.w.}$, грн.	$C_{a.s.}$, %
Січень, 2016	228,90	3797	6,03
Лютий, 2016	176,15	4008	4,39
Березень, 2016	106,20	4239	2,51
Квітень, 2016	185,10	4210	4,40
Травень, 2016	182,55	4299	4,25
Червень, 2016	175,25	4603	3,81
Липень, 2016	185,95	4645	4,00
Серпень, 2016	262,65	4534	5,79
Вересень, 2016	205,75	4742	4,34
Жовтень, 2016	218,00	4635	4,70
Листопад, 2016	224,60	4721	4,76
Грудень, 2016	231,10	5499	4,20

Рис. 4. Динаміка коефіцієнта адекватності платоспроможності ЛЖГ для споживачів

Згідно з отриманими результатами, найнижче значення коефіцієнта платоспроможності на даний товар спостерігалось у березні 2016 р., а найвище — у січні та серпні 2016 р. Доступність лікарського засобу забезпечується низьким значенням коефіцієнта, що гарантує в умовах низького платоспроможного попиту населення продаж даного товару. Даний аналіз встановив досить високі значення, що свідчить про обмеження ЛЖГ в доступності для широких верств населення України.

Таким чином, отримані результати маркетингового аналізу досліджуваної групи лікарських засобів свідчать про доцільність розробки та впровадження даної лікарської форми на фармацевтичні підприємства України та розширення асортименту препаратів вітчизняного виробництва у формі лікувальних жувальних гумок.

Висновки. Здійснено дослідження ринку лікарських засобів у формі лікувальних жувальних гумок на світовому та вітчизняному фармацевтичному ринку. Встановлено, що загальний асортимент ЛЖГ, що виробляються з використанням продуктів “Cafosa” (Іспанія), складає біля 40 найменувань. Серед них більшу частку займають засоби, що призначені для контролю ваги (22,5 %), що рекомендовані для застосування у стоматологічній практиці (15 %), енергетичні гумки та ЛЖГ, що покращують травлення (по 12,5 %).

Проаналізовано фірмову структуру ЛЖГ за країни-виробниками. Незважаючи на різноманітність лікувальних жувальних гумок на світовому фармацевтичному ринку лідируюче місце серед виробників за кількістю асортиментних позицій посідає США (18 найменувань), друге місце посіла Іспанія (7 препаратів із загального асортименту лі-

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

карських засобів), третє місце — Естонія, яка виробляє 3 препарати у формі ЛЖГ.

Проаналізовано цінову кон'юнктуру вітчизняного фармацевтичного ринку на прикладі ЛЖГ. Розраховано коефіцієнти ліквідності та адекватності платоспроможності ЛЖГ для споживачів, результати яких свідчать про обмежену доступність досліджуваних лікарських засобів для широких верств населення України. Доведена доцільність розробки вітчизняних препаратів у формі ЛЖГ та їх впровадження у виробничу програму фармацевтичних підприємств України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Громовик, Б. П. Менеджмент і маркетинг у фармації: підручник / Б. П. Громовик, Г. Д. Гасюк, О. Р. Левицька; за ред. д-ра фарм. наук, проф. Б. П. Громовика. — К.: Медицина, 2008. — С. 462–490.
2. Державна Фармакопея України : в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». — 2-е вид. — Х. : Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. — Т. 1. — 1128 с.
3. Эрлихман В. Жевать всегда, жевать везде // Gala Биография. — 2009. — № 5. — С. 71–80.
4. Belmar J., Marc Ribé Eye on Excipients. Health in Gum by Cafosa, Barcelona, Spain // As appeared in Tablets & Capsules. — January 2013 (www.tabletscapsulea.com).
5. Cafosa Health Решения на базе жевательной резинки для здоровья и хорошего самочувствия (www.cafosa.com or www.healthingum.com).
6. Ezhumalai K. et al. Medicated chewing gum — a novel drug delivery for Systematic and targeted drug delivery system // International Journal of Pharmacy and Technology. — 2011. — Vol. 3, No 1. — P. 725–744.
7. General Monograph on Dosage Forms. Chewing gums, Medicated. In European Pharmacopoeia, 6th ed.; European Directorate for the Quality of Medicines, Council of Europe: Strasbourg, France, 2008. — P. 719.
8. Semwal R. Chewing Gum: A Novel Approach for Drug Delivery / R. Semwal, D. K. Semwal, R. Badoni // The Journal of Applied Research. — 2010. — Vol. 10, No 3. — P. 124–131.
9. Surana A. S. Chewing gum: A friendly oral mucosal drug delivery system / Surana A. S. // International Journal of Pharmaceutical Sciences Review and Research. — 2010. — Vol. 4, No 2. — P. 68–71.
10. United States Pharmacopoeia and National Formulary USP 30–NF 25; The United States Pharmacopoeial Convention, Inc.: Rockville, MD, 2007. — P. 2751.

Маркетинговый анализ ассортимента лечебных жевательных резинок на современном фармацевтическом рынке

Ю. С. Маслий, Е. А. Рубан, А. Б. Ольховская

Национальный фармацевтический университет, г. Харьков

Введение. Одной из самых перспективных и инновационных лекарственных форм на сегодня является лечебная жевательная ре-

зинка (ЛЖР), которая используется для доставки большого количества активных компонентов.

Цель. Проведение маркетингового анализа ассортимента лечебных жевательных резинок на мировом и отечественном фармацевтическом рынке и обоснование целесообразности их производства в Украине.

Материалы и методы. Теоретико-методической основой исследования были источники научной литературы зарубежных и отечественных авторов о ЛЖР как лекарственной форме, отчетные материалы фармацевтического предприятия “Cafosa” (Испания) за 2016-2017 гг., результаты социологического опроса потребителей лекарственных средств. В процессе исследования использованы методы системного анализа, мониторинга, логического обобщения, группировки маркетинговых исследований и др.

Результаты и выводы. Проведен анализ ассортимента исследуемой группы по назначению и обобщены данные опроса потребителей по их основным потребностям в лечебных жевательных резинках. Проанализирована фирменная структура ассортимента исследуемой группы фармацевтического товара по странам-производителям. Выявлено, что фармацевтический рынок препаратов в форме ЛЖР формируют только иностранные производители, среди которых по количеству предложений лидируют США, Испания и Эстония. Проанализированы коэффициенты ликвидности и адекватности платежеспособности ЛЖР для потребителей, результаты которых свидетельствуют об ограниченной доступности исследуемых лекарственных средств для широких слоев населения Украины. Все это подтверждает целесообразность внедрения в производственную программу фармацевтических предприятий Украины широкого ассортимента препаратов в форме лечебных жевательных резинок.

Ключевые слова: лечебные жевательные резинки, основа HealthinGum, Cafosa, маркетинговый анализ, ассортимент

Marketing analysis of therapeutic chewing gum assortment on the modern pharmaceutical market

Y. S. Maslij, A. A. Ruban, A. B. Olkhovska

National Pharmaceutical University, Kharkiv

Introduction. One of the most prospective and innovative dosage forms for today is medicated chewing gum (MCG), that is used for delivery of large quantities of active substances.

Aim. To conduct marketing analysis of the assortment of medicated chewing gums on the global and domestic pharmaceutical market and substantiate the expediency of their production in Ukraine.